Veelgestelde vragen over contracten en aansprakelijkheid bij paardencoaching

Disclaimer: Dit document is bedoeld als algemene juridische informatie om studenten op weg te helpen. Het vormt geen juridisch advies voor een individuele situatie. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend. De student blijft zelf verantwoordelijk voor de juridische inrichting van de eigen praktijk. Raadpleeg bij twijfel een jurist (waar nodig met kennis van hippisch recht).

Vooraf: waarom is hier geen standaardantwoord op?

Vraag: Kan ik met één standaardcontract en één standaardverzekering mijn aansprakelijkheid als paardencoach goed regelen?

Nee. Bij paardencoaching spelen verschillende factoren tegelijk een rol: van wie het paard is, wie het paard tijdens de coaching onder zich heeft, waar je werkt, welke activiteiten je uitvoert, met welke doelgroep je werkt en welke verzekering(en) de betrokken partijen hebben.

Het Eponaquest-achtergronddocument benadrukt daarom dat er geen standaardsituatie bestaat. Je bent er als zelfstandig ELP-professional zelf verantwoordelijk voor om na te gaan welke verzekering jouw concrete praktijksituatie dekt en onder welke voorwaarden. Ook wordt nadrukkelijk geadviseerd om voor de eigen praktijk juridisch advies in te winnen bij iemand met kennis van hippisch recht.

De informatie in deze Q&A is daarom bedoeld om te helpen de juiste vragen te stellen en je praktijk zorgvuldig in te richten. Zij biedt geen juridische garantie voor een individuele situatie.

Aansprakelijkheidsverzekering

Vraag: Welke aansprakelijkheidsverzekering heb ik als paardencoach nodig?

Dat hangt af van je werkzaamheden. Het uitgangspunt uit het achtergrondmateriaal is dat je een **bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering** nodig hebt die daadwerkelijk dekking geeft voor:

- de activiteiten die je als paardencoach uitvoert;
- de locaties waar je werkt;
- het werken met paarden;
- de specifieke manier waarop je die paarden gebruikt;
- en, waar relevant, de doelgroep waarmee je werkt.

Het aansprakelijkheidsdocument adviseert een dekking van ten minste € 2 miljoen per incident.

Het belangrijkste is niet hoe de verzekering heet, maar wat er volgens de polisvoorwaarden daadwerkelijk onder de dekking valt. Meld daarom expliciet aan de verzekeraar dat je cliënten professioneel begeleidt bij activiteiten met paarden.

Vraag: Is een gewone particuliere aansprakelijkheidsverzekering voldoende?

Niet voor professionele werkzaamheden. Zodra je de activiteiten beroepsmatig of bedrijfsmatig uitvoert, moet je nagaan welke zakelijke verzekering daarvoor dekking geeft.

Ook tijdens de opleiding moet worden gekeken naar de feitelijke situatie waarin met oefencliënten wordt gewerkt. In de opleidingsopdracht wordt daarom expliciet verwezen naar het aansprakelijkheidsdocument voordat een student bijvoorbeeld besluit een vergoeding voor sessies te vragen.

De grotere les hieruit is ook voor de professionele praktijk relevant: **verander je de aard van je werkzaamheden, de locatie, de paarden of de commerciële context, controleer dan opnieuw of de verzekering nog aansluit.**

Vraag: Heb ik naast een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering ook een beroepsaansprakelijkheidsverzekering nodig?

Soms.

Een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering ziet in de eerste plaats op aansprakelijkheid voor bijvoorbeeld letsel- of zaakschade die tijdens de bedrijfsuitoefening ontstaat. Een beroepsaansprakelijkheidsverzekering kan daarnaast relevant zijn wanneer iemand financiële schade lijdt doordat je vanuit je beroep een verkeerd professioneel advies hebt gegeven.

Het achtergrondstuk noemt dit onder andere als mogelijke aanvullende verzekering wanneer coaching onderdeel is van professionele adviesdiensten of wanneer iemand vanuit een medische, therapeutische of vergelijkbare professionele hoedanigheid werkt.

Bespreek met de verzekeraar welke beroepsrollen je combineert. Ga er niet automatisch vanuit dat dekking voor je ene beroep ook je paardencoaching omvat.

Werken met eigen en andermans paarden

Vraag: Waarom maakt het voor aansprakelijkheid uit van wie het paard is?

Omdat bij schade veroorzaakt door een paard niet alleen wordt gekeken naar degene die de coaching uitvoert. Ook de juridische positie van de eigenaar van het paard kan een rol blijven spelen.

Juist wanneer je werkt met paarden die niet van jezelf zijn, kan daardoor een ingewikkelde situatie ontstaan. Het aansprakelijkheidsdocument waarschuwt dat de wettelijke eigenaar van het paard bij een incident nog steeds in beeld kan komen voor aansprakelijkheid.

Daarom moet je niet alleen je eigen verzekering controleren, maar ook heldere afspraken maken met degene van wie je paarden en eventueel faciliteiten gebruikt.

Vraag: Ik coach op een stal met paarden van de staleigenaar. Kan ik afspreken dat alle aansprakelijkheid bij mij ligt?

Je kunt contractueel afspraken maken over rollen, verantwoordelijkheden en onderlinge aansprakelijkheid, maar daarmee kun je niet garanderen dat een eigenaar van het paard in iedere mogelijke situatie buiten een aansprakelijkheidsclaim blijft.

In de mails wordt juist gewaarschuwd dat onder Nederlands recht de eigenaar van het paard ondanks contractuele afspraken alsnog aansprakelijk kan worden gehouden. Een goed contract blijft belangrijk, maar biedt geen absolute garantie.

Daarom heeft samenwerking met een partij die zelf eveneens professioneel voor aansprakelijkheid verzekerd is de voorkeur.

Vraag: Wat moet ik regelen wanneer ik paarden van een stal of een andere eigenaar gebruik?

Maak schriftelijke afspraken over het gebruik van de paarden. In de mails wordt hiervoor specifiek een **huur- of gebruikscontract** genoemd dat vastlegt dat jij tijdens de coachings de begeleider van het paard bent.

In zo'n overeenkomst moet de feitelijke praktijk herkenbaar zijn: welke paarden je gebruikt, wanneer en waarvoor je ze gebruikt en welke rollen coach en eigenaar daarbij hebben. Ook de verzekeringssituatie van beide partijen moet daarbij worden betrokken.

Daarnaast moeten de gekozen paarden daadwerkelijk geschikt zijn voor het werk. De Eponaquest-richtlijnen vragen onder andere dat de coach het paard persoonlijk kent, dat het paard bekend is met de gebruikte oefeningen en materialen en dat het paard fysiek en mentaal geschikt is voor coaching.

Een contract op papier kan dus nooit een onzorgvuldige praktijksituatie repareren.

Vraag: Is het verstandig om paarden te gebruiken van vrienden of bekenden zonder formeel contract?

Niet als dit onderdeel wordt van je professionele praktijk.

Juist doordat persoonlijke en professionele verhoudingen dan door elkaar gaan lopen, kan bij een incident onduidelijkheid ontstaan over wie het paard op dat moment gebruikte, onder wiens verantwoordelijkheid dit gebeurde en welke verzekering dekking moet bieden.

De lijn in de mails is daarom: behandel een paard waarmee je professioneel werkt alsof het je eigen paard is en wees zeer strikt in welke paarden je tijdens cliëntsituaties wel en niet hanteert. Er wordt zelfs geadviseerd om tijdens aanwezigheid van cliënten niet tussendoor andere paarden van derden vast te houden of te verzorgen wanneer die geen onderdeel zijn van jouw werk.

Algemene voorwaarden en cliëntovereenkomsten

Vraag: Heb ik algemene voorwaarden nodig voor mijn paardencoachpraktijk?

Goede algemene voorwaarden zijn een belangrijk onderdeel van de juridische inrichting van een professionele praktijk.

Ze moeten aansluiten op wat je werkelijk aanbiedt. In de mails wordt als voorbeeld genoemd dat algemene voorwaarden verschillend kunnen worden ingericht voor open opleidingen, trainingen voor vaste groepen en individuele coaching. Juist daarom wordt afgeraden om algemene voorwaarden van een andere paardencoach simpelweg te kopiëren.

Laat algemene voorwaarden opstellen of controleren op basis van jouw eigen diensten, doelgroep, locaties, manier van werken met paarden en verzekeringsvoorwaarden.

Vraag: Kan ik de algemene voorwaarden of het paardenhuurcontract van een andere coach overnemen?

Gebruik zulke documenten hooguit om te zien over welke onderwerpen je zelf moet nadenken.

Neem bestaande voorbeeldcontracten niet klakkeloos over zonder dat je zelf juridisch advies inwint over jouw situatie. Zelfs een contract waarmee iemand al jaren werkt, is daarmee nog niet automatisch juridisch getest. Als er nooit een geschil of schadezaak is geweest, weet je ook niet hoe de afspraken bij een juridisch conflict zouden worden beoordeeld.

Een investering in juridisch getoetste algemene voorwaarden en een goed basiscontract voor het gebruik van locaties en paarden is daarom een belangrijk onderdeel van het fundament van je praktijk.

Waivers, vrijwaringen en veiligheidsafspraken

Vraag: Als mijn cliënt een aansprakelijkheidswaiver ondertekent, ben ik dan niet meer aansprakelijk?

Nee. Behandel een waiver niet als een document waarmee alle aansprakelijkheid automatisch wordt uitgesloten.

Binnen de Eponaquest Best Practice Guidelines wordt van instructors verwacht dat cliënten vooraf goed geïnformeerd worden over risico's en wederzijdse verantwoordelijkheden en dat zij een release/waiver ondertekenen. Daarnaast wordt gewerkt met een schriftelijke safety agreement.

Zo'n document vervult dus een belangrijke functie: de cliënt weet dat werken met paarden risico's kent, kent de veiligheidsregels en weet welke eigen verantwoordelijkheid van hem of haar wordt verwacht. Maar een cliënt-waiver vervangt geen adequate verzekering, geen contract met de eigenaar van het paard en geen zorgvuldig professioneel handelen.

Vraag: Wat is het verschil tussen algemene voorwaarden en een safety agreement of waiver?

Ze hebben verschillende functies.

Algemene voorwaarden regelen de zakelijke en juridische verhouding tussen jouw praktijk en de cliënt.

Een **safety agreement** maakt duidelijk welke veiligheidsregels gelden tijdens het werken met paarden en welk gedrag van deelnemers wordt verwacht.

Een **waiver/release** legt vast dat een cliënt is geïnformeerd over bepaalde risico's en bevat afspraken over aansprakelijkheid of vrijwaring voor zover deze juridisch geldig kunnen worden overeengekomen.

En wanneer je paarden van iemand anders gebruikt, heb je daarnaast nog een **overeenkomst met de eigenaar of exploitant van de locatie/paarden** nodig.

De documenten horen dus bij elkaar, maar zijn niet onderling uitwisselbaar.

Vraag: Moet ik een cliënt vooraf expliciet vertellen dat werken met paarden risico's heeft?

Ja, binnen de Eponaquest professionele standaarden wordt dit uitdrukkelijk verlangd. Cliënten moeten vóór deelname worden geïnformeerd over de risico's en wederzijdse verantwoordelijkheden die horen bij EFL-activiteiten.

Daarnaast beschrijven de professionele horse-handlingrichtlijnen dat cliënten de veiligheidsrichtlijnen voor omgang met paarden moeten kennen en dat er bij direct contact tussen cliënt en paard steeds een gekwalificeerde begeleider aanwezig is.

Goede informatie vooraf en een ondertekende veiligheidsafspraak zijn daarmee onderdeel van professioneel risicomanagement.

Verzekering en contract moeten aansluiten op de werkelijkheid

Vraag: Mijn verzekeraar zegt dat paardencoaching is meeverzekerd. Is een mondelinge toezegging voldoende?

Voor een professionele praktijk is het verstandig om schriftelijk precies te laten vastleggen welke werkzaamheden zijn aangemeld en onder welke polisvoorwaarden zij vallen.

Beschrijf daarbij concreet wat je doet: cliënten begeleiden bij paarden, eventueel paarden van derden gebruiken, op welke locaties je werkt, of cliënten de paarden aanraken of hanteren en welke typen activiteiten plaatsvinden.

Het uitgangspunt uit het achtergrondstuk is dat je vervolgens je werkzaamheden zó moet organiseren dat je binnen de kaders van je daadwerkelijke verzekeringsdekking blijft. Het is belangrijk dit altijd door je verzekeraar schriftelijk te laten bevestigen. Standaard polissen benoemen vaak niet expliciet dat professionele activiteiten met paarden onder deze verzekering gedekt worden.

Vraag: Waarom is veilig werken juridisch relevant als ik toch goed verzekerd ben?

Omdat verzekering niet hetzelfde is als toestemming om ieder risico te nemen.

Professionele verantwoordelijkheid begint bij wat er feitelijk gebeurt. De Eponaquest horse-handlingrichtlijnen stellen daarom concrete eisen aan onder andere geschiktheid van paarden, ervaring van de coach, gebruikte materialen, inrichting van de werkruimte en begeleiding van cliënten. Een coach werkt bijvoorbeeld niet met paarden die hij of zij niet persoonlijk kent en faciliteert geen oefening die hij of zij zelf met dat paard niet kan of wil uitvoeren.

Ook wordt van cliënten verwacht dat zij vooraf de relevante veiligheidsregels leren.

Verzekering, contracten en veilig vakbekwaam handelen vormen samen het risicokader.

Vraag: Wat doe ik als ik tijdens een sessie twijfel of een paard of situatie veilig genoeg is?

Niet werken totdat de twijfel is opgelost.

De lijn uit de mails is zeer duidelijk: vertrouw bij twijfel over veiligheid of geschiktheid van het paard allereerst op de signalen die je waarneemt en ga niet door wanneer de situatie niet goed voelt.

Dat sluit aan bij de professionele richtlijnen: een paard moet geschikt zijn voor de activiteit, bekend zijn met de coach en mag worden vervangen wanneer het aangeeft niet te willen deelnemen.

Een verzekeringspolis is geen reden om over een concreet veiligheidssignaal heen te stappen.

Samenwerken met een stal of locatie

Vraag: Waar moet ik op letten voordat ik een samenwerking met een stal begin?

Breng minimaal drie relaties afzonderlijk in kaart:

1. **Jij en de cliënt:** algemene voorwaarden, informatie over risico's en veiligheid en waar nodig waiver/safety agreement.
2. **Jij en de eigenaar van paard/locatie:** schriftelijke afspraken over gebruik, rollen, verantwoordelijkheid en verzekeringen.
3. **Iedere partij en zijn verzekeraar:** controleren of de activiteiten die in de praktijk plaatsvinden daadwerkelijk binnen de dekking vallen.

Vraag daarnaast of de stal of paardeneigenaar zelf professioneel verzekerd is voor de activiteiten die daar plaatsvinden. In de mails wordt samenwerking met professioneel verzekerde partijen nadrukkelijk als voorkeur genoemd.

Vraag: Als de staleigenaar goed verzekerd is, heb ik dan zelf geen verzekering meer nodig?

Ga daar niet vanuit. De verzekeringen van de verschillende partijen hebben ieder hun eigen verzekerde belang, verzekerden, voorwaarden, uitsluitingen en activiteiten. Dat een eigenaar of stal verzekerd is, betekent dus niet automatisch dat jouw eigen professionele werkzaamheden onder diens polis vallen.

De centrale vraag blijft steeds: **wie doet wat, met welk paard, op wiens locatie en welke polis dekt precies die activiteit?**

Cliëntgegevens en juridische documenten

Vraag: Hoort privacy ook bij mijn algemene voorwaarden?

Privacy is een afzonderlijk juridisch onderwerp, maar raakt wel aan je cliëntdocumentatie.

Volgens het Eponaquest-achtergrondstuk over privacy moet een professionele praktijk een privacyverklaring hebben waarin onder andere staat welke persoonsgegevens worden verzameld, met welk doel, hoe lang ze worden bewaard en hoe ze worden beveiligd. Zo'n privacyverklaring kan bijvoorbeeld onderdeel zijn van de algemene voorwaarden en/of op de website worden gepubliceerd.

Verzamel bovendien niet meer cliëntgegevens dan noodzakelijk en bewaar persoonsgegevens en sessienotities veilig.

Een privacytoestemming is iets anders dan een aansprakelijkheidswaiver of safety agreement.

Juridisch advies

Vraag: Wanneer moet ik echt naar een jurist?

In ieder geval wanneer je je professionele praktijk structureel gaat inrichten en wanneer je werkt met paarden of locaties die niet van jezelf zijn.

De aanbeveling in zowel het aansprakelijkheidsdocument als de mails is om iemand te kiezen met kennis van **hippisch recht**. Laat die persoon niet alleen naar één losse aansprakelijkheidsclausule kijken, maar naar het geheel van:

- jouw feitelijke werkzaamheden;
- de verzekeringsdekking;
- algemene voorwaarden;
- afspraken met cliënten;
- overeenkomsten met paarden- en locatie-eigenaren;
- en de manier waarop verantwoordelijkheden in de praktijk zijn verdeeld.
  Juist bij aansprakelijkheid rond paarden bestaat geen formulering waarmee je vooraf iedere mogelijke uitkomst van een incident kunt garanderen.

Praktische hoofdregel

Vraag: Wat is de belangrijkste juridische vuistregel voor een paardencoach?

Zorg dat **papier, verzekering en praktijk dezelfde werkelijkheid beschrijven**.

Werk alleen met paarden en situaties waarvoor je voldoende deskundig bent. Weet wie eigenaar en wie feitelijk begeleider van het paard is. Maak daarover duidelijke afspraken. Informeer de cliënt over risico's en veiligheidsregels. Controleer dat jouw verzekeraar precies weet welke activiteiten je uitvoert. En laat de combinatie van algemene voorwaarden en contracten toetsen aan jouw specifieke praktijk.

Een contract is geen vervanging voor verzekering. Een verzekering is geen vervanging voor zorgvuldig handelen. En geen van beide geeft een garantie dat bij een incident nooit discussie over aansprakelijkheid zal ontstaan.